

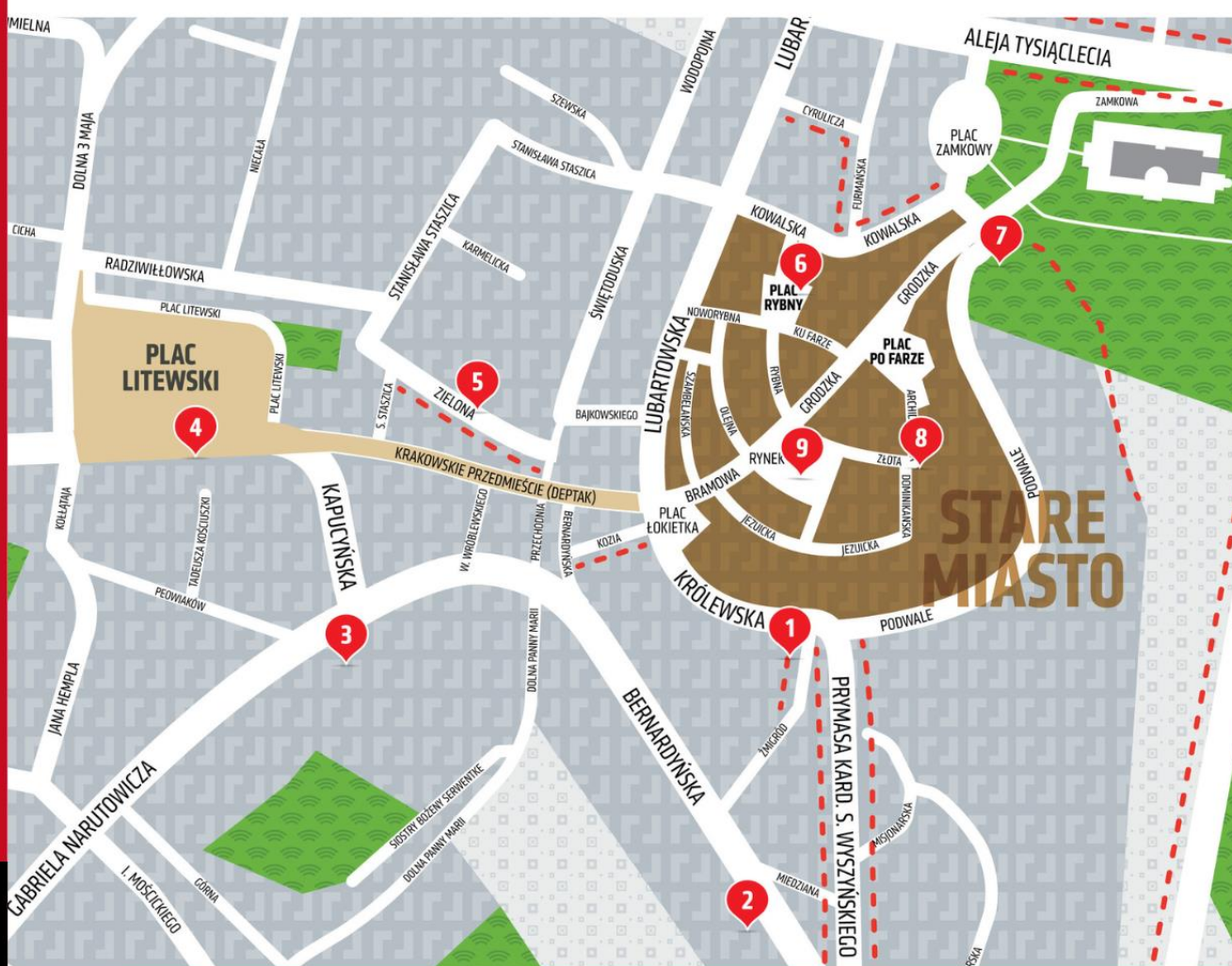

Gra Miejska Sezonu Lublin 2025

Odgadnij końcowe hasło i zdobądź naklejkę w kategorii "JOKER". Dzięki niej ułatwisz sobie wywalczenie nagród – praktycznej nerki za 10 naklejek lub unikatowego lubelskiego zestawu: torby termicznej i butelki na wodę za 25 naklejek.

Zasady gry:

1. za jedną poprawnie rozwiązaną grę miejską przysługuje 1 naklejka "JOKER",
2. w jednym karnecie można wkleić tylko jedną naklejkę "JOKER",
3. naklejka "JOKER" przysługuje osobom, które poprawnie rozwiązały hasło końcowe (wpisując je w czytelny sposób), a jednocześnie poprawnie odgadły przynajmniej 8 haseł pomocniczych.

1. Lublin – miasto wolności | ul. Żmigród 1

Czy wiesz, że pierwsze strajki 80. roku wybuchły w Lublinie i Świdniku? Zaczęło się 8 lipca. Najpierw zastrajkowała wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego Świdnik, potem ponad 90 zakładów pracy w Lublinie, w tym Fabryka Samochodów Ciężarowych. Stanęły pociągi przy dworcu kolejowym i komunikacja miejska. Mieszkańcy miasta pozostali solidarni, a strajkujący nieugięci. W Lublinie protesty zakończyły się 24 lipca 1980 roku. Stosunek władzy do strajkujących wyraźnie się zmienił - w apelach nie padały oszczerstwa, w rozmowach dochodzono do kompromisów. Jednak fala strajków zalała kraj. To był początek wielkich zmian.

ZADANIE: Miejscem, które opowiada o Lubelskim Lipcu 80 jest Dom Słów – Izba Drukarstwa. Nad jej wejściem na ul. Żmigród znajduje się mural. Odczytaj 2 słowo, 11 wersu wiersza. Wpisz dokładnie w tej samej formie.

			3							
--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

2. Lublin smaków | ul. Bernardyńska 15A

Lokalna kuchnia Lublina jest dowodem na wielokulturowość miasta i regionu. Jako ośrodek kupiecki położony u styku najważniejszych szlaków handlowych, Lublin stał się popularnym miejscem obrotu towarami takimi jak sukna czy futra, ale też śledzie, wino, a nawet egzotyczne owoce! Przybywający tu kupcy przywozili ze sobą swoje zwyczaje, część z nich osiadała i tworzyła małe społeczności. Dlatego na dzisiejszym lubelskim talerzu nie brakuje wpływów kuchni kresowej, ormiańskiej, tatarskiej czy litewskiej. Widoczne są też elementy kuchni staropolskiej i żydowskiej.

ZADANIE: Wejdź w podwórko Perłowej Pijalni Piwa i idź wzdłuż fasady budynku po lewej stronie, znajdź niewielką czarną tabliczkę stojącą przy drewnianych drzwiach, opowiadającą historię dawnego kościoła. W prawym górnym rogu zobaczysz rycinę. Odczytaj z tekstu obok z czyich zbiorów pochodzi. Dokończ: rycina pochodzi ze zbiorów...

			8							
	13					2				

3. Lublin sakralny | ul. Narutowicza 6

Większość lubelskich zabytkowych kościołów to świątynie barokowe i renesansowe. Archikatedra Lubelska zachwyca freskami iluzjonistycznymi. Tuż obok znajduje się niegdyś przykościelna dzwonnica, dziś nazywana Wieżą Trynitarską, która zaprasza do swoich wnętrzy i na taras widokowy. Na uwagę zasługuje też kościół karmelitów bosych św. Józefa Oblubieńca NMP przy ul. Świętoduskiej, którego bryła jest idealnym przykładem renesansu lubelskiego. Jego wnętrza są bogato zdobione sztukaterią, a szkarpy podpierają ściany zewnętrzne. Jednak jednym z kościołów o największym znaczeniu historycznym jest ten pod wezwaniem NMP Zwycięskiej przy ul. Narutowicza. Powstał w XV wieku jako wotum dziękczynne za zwycięstwo grunwaldzkie, a ufundował go sam król Władysław Jagiełło!

ZADANIE: Przed kościołem pw. NMP Zwycięskiej przy ul. Narutowicza znajduje się figurka koziczki Wiktorii, która opowiada historię zwycięstwa grunwaldzkiego i fundacji kościoła. Zeskanuj kod QR na tabliczce obok i zapoznaj się z historią. Odczytaj pierwszy wymieniony przywilej, który Lublin otrzymał od króla Władysława Jagiełły (2 akapit, początek 2 zdania).

7							10			
---	--	--	--	--	--	--	----	--	--	--

4. Lublin miastem kultury | Plac Litewski

Wielkie festiwale miejskie, szereg wydarzeń opowiadających o teatrze, tańcu, filmie, literaturze i tradycji – to wszystko składa się na bogatą ofertę kulturalną Lublina. Nie bez powodu więc nasze miasto otrzymało tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2029! Poza tym Lublin robi karierę w świecie filmu. W oskarowym „Lektorze” Lublin zagrał niemiecki Neustadt, a w „Chopin pragnienie miłości” był Paryżem oraz Warszawą. Ale niejednokrotnie był też sobą! W 2017 roku Juliusz Machulski nakręcił film „Volta” z Lublinem w roli głównej, a w 2025 roku Oscara za rolę drugoplanową zgarnął Kieran Culkin, którego bohater odkrywał swoje korzenie w Lublinie w hollywoodzkiej opowieści sentymentalnej „Prawdziwy ból”.

ZADANIE: Portal do Wilna to efekt współpracy litewskich i lubelskich instytucji kultury. Pomachaj do Wilna, Filadelfii lub Dublina, a następnie przejdź za Portal. Spójrz na inskrypcje. Jakie słowo pojawia się po hashtagu (symbol #)?

	15	9			
--	----	---	--	--	--

5. Lublin wielokulturowy | ul. Zielona 3

Przez wieki Lublin zamieszkiwali ludzie różnych narodowości i wyznań. W mieście przez lata istniały dwie katedry – jedna katolicka, druga prawosławna przy ul. Ruskiej. Z kolei na terenie Muzeum Wsi Lubelskiej znajduje się cerkiew grekokatolicka przeniesiona z Tarnoszyń. O obecności Niemców świadczy prawdopodobnie Piwnica pod Fortuną z unikatowymi na ziemiach polskich polichromiami świeckimi. Protestantcy przemysłowcy rozwinęli w Lublinie fabryki – produkowali narzędzia rolnicze i nawozy (R. Moritz), prowadzili odlewnie (rodzina Plage), wyrabiali wagi (W. Hess) i warzyli piwo (dawny Browar Vetterów, gdzie dziś można zwiedzać podziemia Browaru Perła).

ZADANIE: Przejdź ulicą Zieloną i podejdź pod kościół pw. św. Jozafata, dziś będący świątynią grekokatolicką. Po prawej stronie od wejścia znajdziesz tablicę. Odczytaj, przez kogo został zbudowany kościół.

				17						4
--	--	--	--	----	--	--	--	--	--	---

6. Lublin legendarny | Plac Rybny

Lubelska tożsamość i tradycja to także legendy, w baśniowy sposób komentujące współczesne sobie obyczaje, moralizujące i wyjaśniające przeróżne sytuacje. Przytoczyć można choćby legendę o śnie Leszka Czarnego, która nawiązuje do ataku Jaćwingów, ale też objaśnia genezę powstania, dziś już nieistniejącego, kościoła farnego. Z kolei legenda o pięknej złotniczance gani nieobyczajne zachowania młodych dam. Istnieje również legenda wyjaśniająca nazwę miasta! Bo choć historycy i lingwiści nie są zgodni, my wiemy, że to zasługa pewnego księcia, który wyłowił dwie ryby: szczupaka i lina!

ZADANIE: Przejdź na plac Rybny. Kierując wzrok w stronę zamku zobaczysz mur, a na nim czarno-biały mural. Po prawej stronie mur pokryty będzie czarnymi kształtami ryb, które zajmują cztery segmenty muru. Policz te, które znajdują się na segmencie muru najbardziej po prawo.

							6				
--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--

7. Lublin żydowski | ul. Podwale

Pierwsze wzmianki o społeczności żydowskiej w Lublinie pochodzą jeszcze z czasów króla Kazimierza Wielkiego. Wraz z kolejnymi przywilejami diaspora rozrastała się i osiedlała na lubelskim Podzamczu, a także w niewielkich miejscowościach wokół ówczesnego miasta – na Wieniawie, w Piaskach (dziś część dzielnicy Za Cukrownią) czy na Kalinowszczyźnie. Żydzi prowadzili sklepiki i drobne warsztaty rzemieślnicze, a na ulicach równie często jak język polski słychać było jidysz. XX wiek przyniósł traumatyczne wydarzenia – Holokaust

i emigrację, które na zawsze zmieniły oblicze miasta. Dziś śladami obecności społeczności żydowskiej są m.in. dawna szkoła rabinistyczna Jeszywas Chachmej Lublin, Stary Cmentarz Żydowski na Kalinowszczyźnie czy Ośrodek „Brama Grodzka – Teatr NN”, który dokumentuje i opowiada tę historię.

ZADANIE: Jednym z miejsc, które upamiętniają społeczność żydowską Lublina jest Latarnia Pamięci. Mając za plecami schodki na Stare Miasto i Bramę Grodzką, znajdź po prawej stronie od Latarni na ziemi poziomą tablicę i odczytaj jak symbolicznie nazwano tę Latarnię (dwa słowa w cudzysłowie).

		12									5		
--	--	----	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--

8. Znak Dziedzictwa Europejskiego | ul. Złota 9

Nic nie kojarzy się z Lublinem (oprócz cebularza) tak bardzo jak Unia Lubelska! Lublin, leżący pomiędzy Krakowem a Wilnem, był naturalnym kandydatem do objęcia roli gospodarza tego wydarzenia. W 1569 roku do miasta zjechali możni polscy i litewscy, żeby obradować na Zamku Królewskim. Po burzliwych dyskusjach, udało się osiągnąć porozumienie - 1 lipca został podpisany akt Unii Lubelskiej. W 2015 roku Lublin otrzymał Znak Dziedzictwa Europejskiego, którego symbolem są: Kaplica Trójcy Świętej na zamku, Bazylika oo. Dominikanów i pomnik Unii Lubelskiej na pl. Litewskim.

ZADANIE: Kościół dominikanów zachwyca swoimi 11 kaplicami, a zwłaszcza kaplicą Tyszkiewiczów zlokalizowaną za ołtarzem głównym. Zwiedź kościół, pamiętając, aby nie przeszkadzać w liturgii(!), ale najpierw pozostań na zewnątrz, pochyl się nad makietą zlokalizowaną po lewo od wejścia. Odczytaj ostatnie słowo w drugiej linijce drugiego akapitu, zaczynającego się od „Kościół w formie...”

	14										
--	----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

9. Lublin – miasto trybunalskie | Rynek 1

Trybunał zbudowano jako Ratusz Miejski pod koniec XIV wieku. W 1578 roku ratusz został siedzibą Trybunału Koronnego dla Małopolski, co oznaczało podniesienie prestiżu miasta jako jednego z dwóch ośrodków sądowniczych w ówczesnej Polsce. Każdego roku na sześć miesięcy zjeżdżali tu możni koronni. W półroczu, w którym nie odbywały się sądy, Trybunał nadal pełnił funkcję Ratusza Miejskiego, a w ich trakcie przenosił się do tzw. Małego Ratuszka przy Archidiakońskiej 5. Obecność szlachty i magnaterii wpłynęła na rozwój kultury w mieście i architekturę przedmieść ówczesnego Lublina.

ZADANIE: Przejdź się Rynkiem staromiejskim w Lublinie. Z prawej strony od wejścia do Trybunału, wzdłuż południowej fasady zobaczysz zejście do piwnic. Odczytaj na tablicy, jak nazywa się to miejsce (tekst na czerwono).

	1							
16								11

HASŁO:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17					

Dziękujemy za wspólną zabawę! Jeśli poprawnie wypełniłeś/aś grę i hasło główne, udaj się do Centrum Inspiracji Turystycznej (ul. Jezuicka 1/3) po naklejkę Jokera! Powodzenia w dalszym zbieraniu naklejek!